

XVII. évfolyam 1. szám 2018

STATISZTIKAI JELENTÉSEK

NÖVÉNYVÉDŐ SZEREK ÉRTÉKESÍTÉSE, 2017

**Növényvédő szerek értékesítése, 2017
XVII. évfolyam 1. szám 2018**

Megjelenik évente
2018. április 16.

Szerkesztő

Bábáné Demeter Edit

Szerző

Medináné Lázár Virgilia
lazar.virgilia@aki.gov.hu

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf. 944
Telefon: (+36 1) 217-1011
Fax: (+36 1) 217-4469
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://asir.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

Ezen kívül figyelmébe ajánljuk az Agrárstatisztikai Információs Osztály adatgyűjtéseinek összefoglalóit, amelyek áttekintik a főbb gazdasági folyamatokat és statisztikai eredményeket.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Növényvédő szerek értékesítése	3
Információ az adatgyűjtésről	3
Általános tudnivalók a növényvédőszer- forgalmazásról	3
Összefoglaló	4
Külkereskedelem	8
Főbb mezőgazdasági inputok árváltozása	10

Növényvédő szerek értékesítése

Információ az adatgyűjtésről

Az adatgyűjtés a 2016. évi CLV. statisztikai törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet előírásai szerint kötelező, figyelemmel a 1185/2009/EK-rendeletre. Az adatok összesítése után a kiadvány évente egyszer jelenik meg. A statisztikai jelentés célja, hogy a hazai növényvédőszer-forgalomról (mennyiségbeli, értékbeni) átfogó képet nyújtsunk a szakmai érdeklődők számára. Az Agrárgazdasági Kutató Intézet az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) keretében gyűjti az információkat.

Az Intézet, illetve annak jogelődje az 1980-as évek közepétől kéri be az adatokat az illetékes növényvédőszer-kereskedőktől. 2017. tárgyévra 143 növényvédőszer-forgalmazással foglalkozó vállalkozás lett adat-szolgáltatásra kijelölve, amelyeknek 85,4 százaléka küldte be a tárgyidőszakra vonatkozó forgalmi adatait. Az adatgyűjtés során beérkezett adatok csak a mezőgazdasági végfelhasználóknak értékesített peszticidek volumenét és forgalmi értékét tartalmazzák.

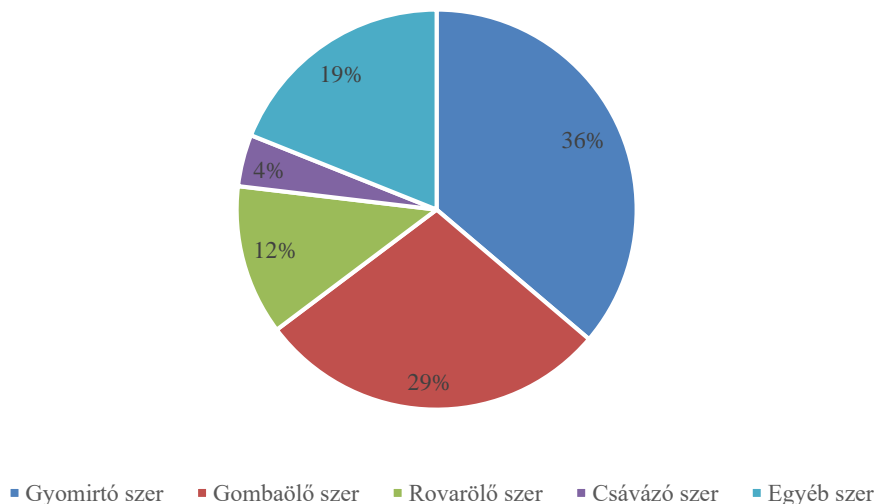
Általános tudnivalók a növényvédőszer-forgalmazásról

Hazánkban 2017-ben 1146-féle engedélyezett növényvédő szer volt forgalomban, amelyből a gyomirtó szerek képviselték a legnagyobb arányt (415 szer, 36 százalék). Ezt követi a gombaölő szerek csoportja, ennél a kategóriánál 327 szerből (29 százalék) választhattak a gazdák. A rovarölő szerek terméklistája 139 peszticidből áll, ami az összes forgalmazott szer 12 százalékát tette ki. A csávázó szer kategóriában 48 szer található (4 százalék), ezek elsősorban gomba- és rovarölő szerek. Az egyéb szer kategóriába tartoznak a különböző állományjavító, bio-, növekedést szabályozó, rágcsálóirtó, atka- és csigaölő, csírázásgátló

szerek, valamint fasebkezelő és egyéb segédanyagok (217 szer, 19 százalék) (1. ábra).

Az ASIR rendszerbe beküldött peszticidek (szersoros – 100-féle növényvédő szer) a teljes éves forgalmazott volumen és annak összes forgalmazott értékének közel 40 százalékát fedik le. Az Intézet minden évben felülbírálja az előző évben a legnagyobb mennyiségben forgalmazott szerek listáját és az alapján választja ki a következő évre vonatkozó és megfigyelés alá tartozó szerek csoportját. 2017-ben 95-féle növényvédő szer került engedélyezésre, míg 32 szer került bevonásra.

1. ábra: 2017-ben forgalmazható, engedélyezett növényvédő szerek megoszlása

Forrás: Nébih-adatok alapján készült az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán

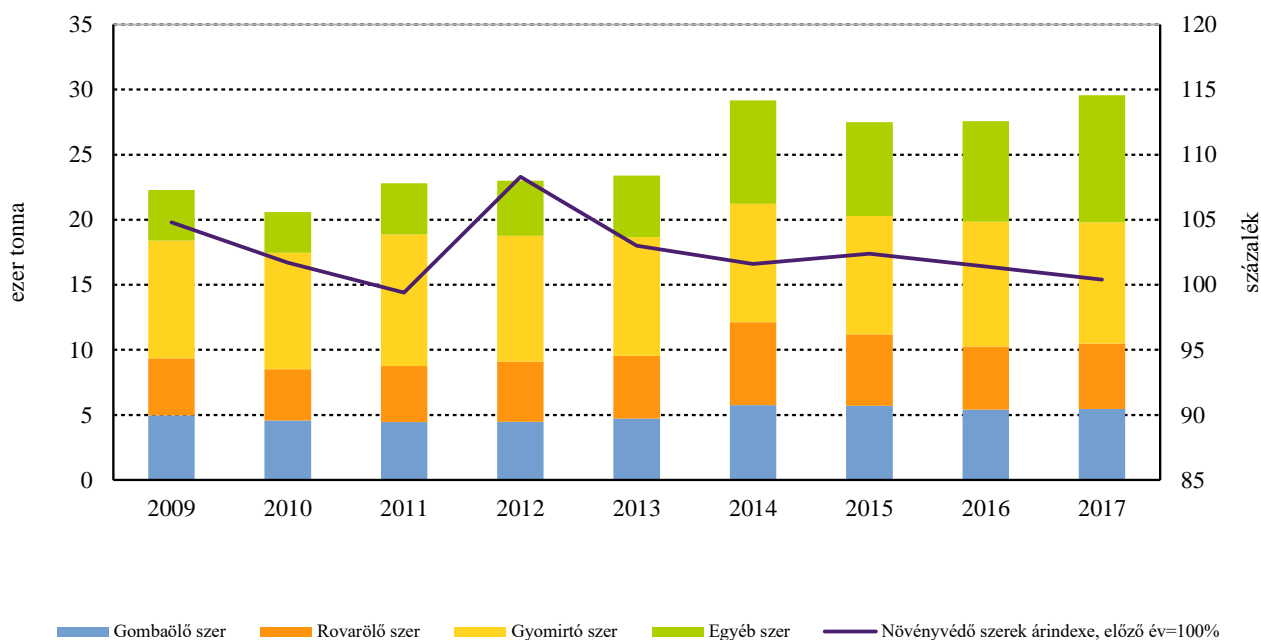
Összefoglaló

A növényvédő szerek felhasznált volumene 2017-ben 7,3 százalékkal emelkedett 2016-hoz képest, értékben pedig mintegy 2 százalékos növekedés volt tapasztalható. A gombaölő szerek iránti kereslet nem változott 2017-ben az előző évhez képest, a rovarölő szereké azonban 4 százalékkal növekedett. A gyomirtó szerek értékesített mennyisége 3 százalékkal visszaesett, míg az egyéb szereké 26 százalékos növekedést mutatott a 2016. évi forgalomhoz képest (1. táblázat, 2. ábra).

A herbicidek közül 2017-ben a legnagyobb mennyiségben a Fozát 480 szert használták a gazdák, ugyanis a gyommentesítés mellett állományszárításra is alkalmas, illetve szinte minden növénykultúrában

alkalmazható. A második legnagyobb volumenben kukorica-gyomirtó szert permeteztek ki a termelők (Lumax). A gombaölők közül a kéntartalmú szerek iránt volt a legnagyobb a kereslet, amelyeket elsősorban az őszi kalászosok, a borszőlő és egyes korán virágzó gyümölcsfák esetében használnak. A peszticidek közül a legnagyobb volumenben még a talajfertőtlenítő szerek fogytak, amelyeket elsősorban tavasszal juttatnak ki a termelők a vetéseket megelőzően. Az inszekticidek közül a két legnagyobb tavaszi szántóföldi kultúrában használatos szerből fogyott a legnagyobb volumen (Kentaur 5 G). Az általunk megfigyelt egyéb szerek közül a rágcsálóirtásra használatos Redentinből fogyott a legtöbb.

2. ábra: A növényvédőszer-értékesítés alakulása Magyarországon

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

1. táblázat: Növényvédőszer-értékesítés szercsoportonkénti alakulása

Megnevezés	2016	2017	2017/2016, %
Értékesített növényvédő szer	27 541	29 558	107,3
Ebből: Gombaölő szer	5 418	5 446	100,5
Rovarölő szer	4 834	5 024	103,9
Gyomirtó szer	9 607	9 325	97,1
Egyéb szer	7 726	9 762	126,4

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

A peszticidek 2017. évi nettó árbevétele 108,8 milliárd forint volt, ami 2 százalékkal haladja meg a 2016. évi bevételt. A különböző hatásmechanizmusú szerek értékesítési árait vizsgálva megállapítható, hogy a

gyomirtó szerek átlagára 13 százalékkal emelkedett, a gombaölőké 4, a rovarölőké 3 százalékkal csökkent, míg az egyéb szereké 23 százalékkal esett vissza.

2. táblázat: **Növényvédőszer-értékesítés szercsoportonkénti alakulása (2014–2017)**

Megnevezés	Értékesítés közvetlen mezőgazdasági végfelhasználóknak	
	tonna	millió HUF
Gombaölő szer		
2014. év	5 744	30 131
2015. év	5 699	27 416
2016. év	5 418	30 992
2017. év	5 446	29 846
Rovarölő szer		
2014. év	6 385	20 729
2015. év	5 491	17 753
2016. év	4 834	18 190
2017. év	5 024	18 332
Gyomirtó szer		
2014. év	9 116	45 351
2015. év	9 121	49 531
2016. év	9 607	45 893
2017. év	9 325	50 270
Egyéb szer		
2014. év	7 847	9 685
2015. év	7 215	10 211
2016. év	7 726	10 628
2017. év	9 762	10 342
Összesen		
2014. év	29 093	105 897
2015. év	27 528	104 912
2016. év	27 541	106 858
2017. év	29 558	108 791

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

2017-ben az értékesített volumen alapján a tíz legnagyobb kereskedő az éves forgalom mintegy 80 százalékát lefedte. 2016-hoz képest 2 forgalmazó cég a

Top 10-ből a 20–30. hely közé esett vissza, 1 cég teljesen kivonult az inputkereskedelemből, míg 2016-ban a még 12. és 14. helyen álló 2 forgalmazó bekerült

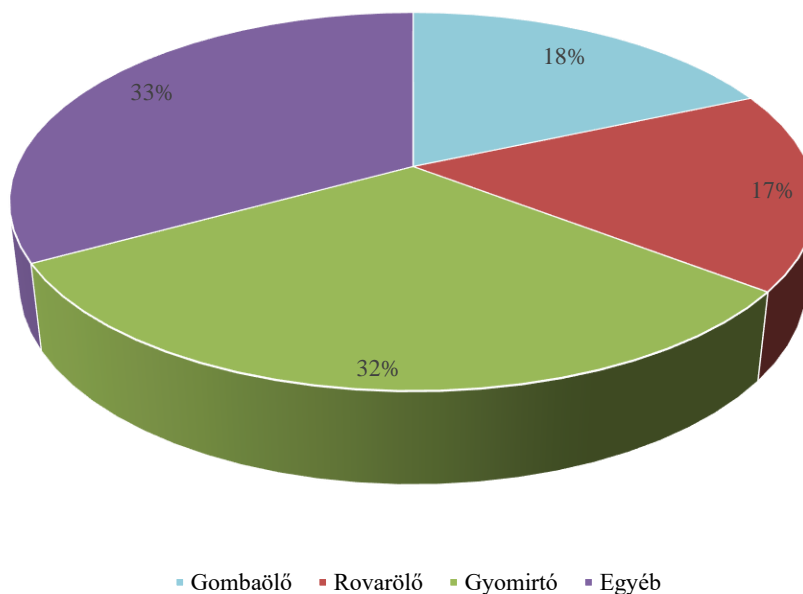
a tíz legnagyobb forgalmú cég csoportjába.

A növényvédő szerek felhasználását éves szinten elsősorban az adott vegetációs időszak időjárása határozza meg, ezt követi az évek óta tapasztalt fertőzések, illetve kártevők megjelenésének időszaka, illetve ennek várható kártétele. A gazdák egyre inkább arra töreksenek, illetve a forgalmazók adatai is azt tükrözik, hogy egyre szívesebben juttatnak ki egyszerre többféle (akár hatásmechanizmusában is eltérő) szert, hiszen ezzel nagymértékben csökkenhetők a felhasználás költségei. A peszticidek felhasználásának többféle módja van, ezek közül a legismertebbek: granulátum (száraz) kiszórása, csávázás, beöntözés, csalétkezés,

kenés, injektálás, tönkkezelés. A növényvédő szereket felhasználásuk és a környezetre gyakorolt hatásuk alapján veszélyességi kategóriákba sorolják. Ezek alapján az I. és a II. forgalmi kategóriájú szerek értékesítése, vásárlása és felhasználása engedélyköteles, illetve szaktudáshoz kötött. A III. forgalmi kategóriájú szerek felhasználásához nem szükséges szakképesítés és engedély.

A felhasználás arányait a 3. ábra szemlélteti. A legnagyobb mértékben 2017-ben az egyéb szerekre (33 százalék) volt igény, ezt követi sorrendben a gyomirtó szerek (32 százalék), a gombaölő szerek (18 százalék), valamint a rovarölő szerek (17 százalék).

3. ábra: A növényvédő szerek értékesített mennyiségének megoszlása 2017-ben

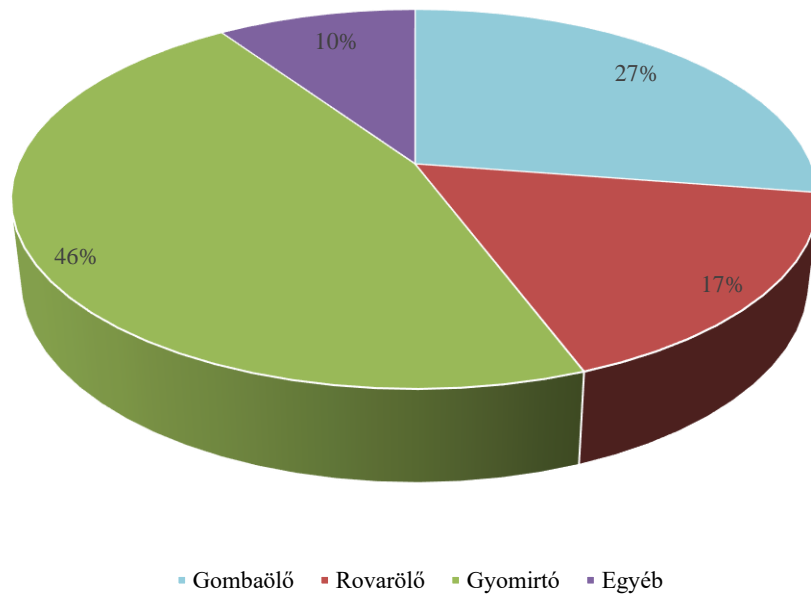

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

Amennyiben a forgalmazás összértékét vesszük alapul (4. ábra), abban az esetben az arányok a következőképpen alakultak: herbicidek (46 százalék), fungicidek (27 százalék), inszekticidek (17 százalék) és

egyéb szerek (10 százalék). A fenti adatok alapján megállapítható, hogy a peszticidek közül a gyomirtók egységnyi ára a legnagyobb, míg az egyéb szereké a legalacsonyabb.

4. ábra: A növényvédő szerek értékesített összértékének megoszlása 2017-ben

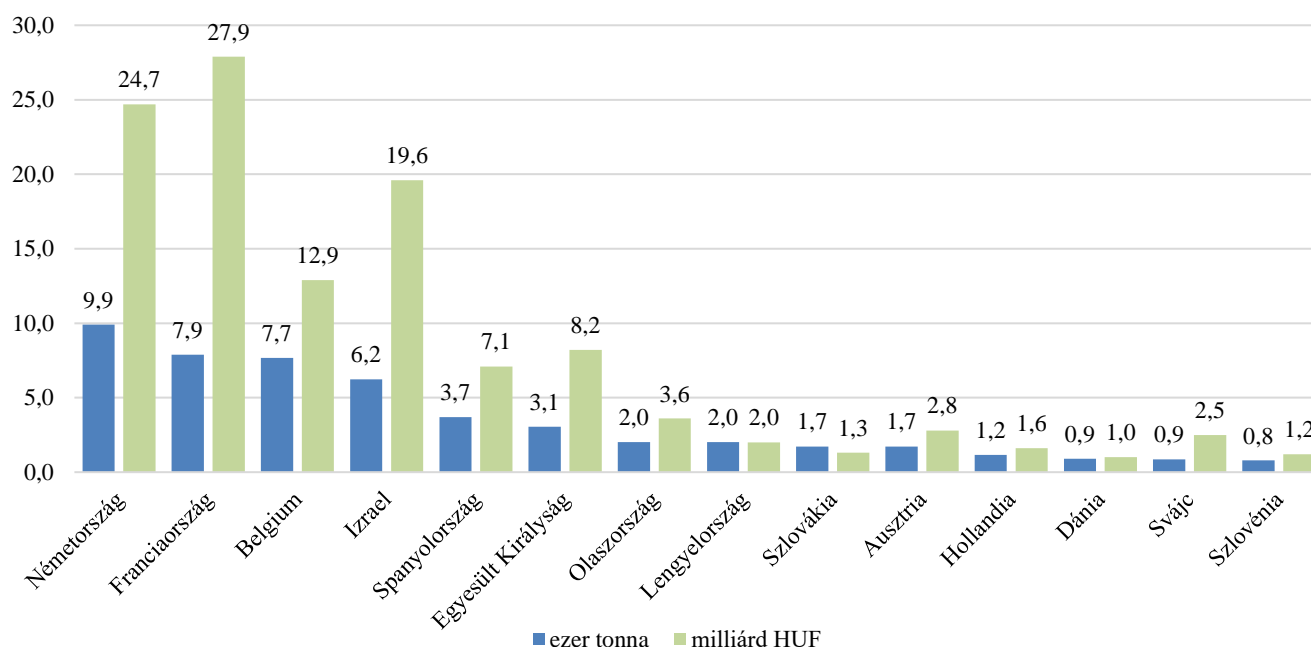
Forrás: AKI Agrárstatistikai Információs Osztály

Külkereskedelem

A külkereskedelmi forgalom alapján megállapítható, hogy 2017-ben a növényvédőszer-import volumene 15,5 százalékkal, míg az exporté 26,5 százalékkal növekedett 2016-hoz képest. A tárgyévben 52,5 ezer tonna növényvédő szert hoztak be az országba 122,5 milliárd forint értékben. Az elmúlt nyolc év forgalmi adatai alapján (2010–2017) hazánk elsősorban importorientált volt, azonban ez a tendencia 2017-re megfordult, ugyanis mind volumenben, mind értékben az export irányába tolódott el. Az export értéke a tárgyévben 173,3 milliárd forint volt, amely több mint 40 százalékkal meghaladta az import árbevételét (3. táblázat).

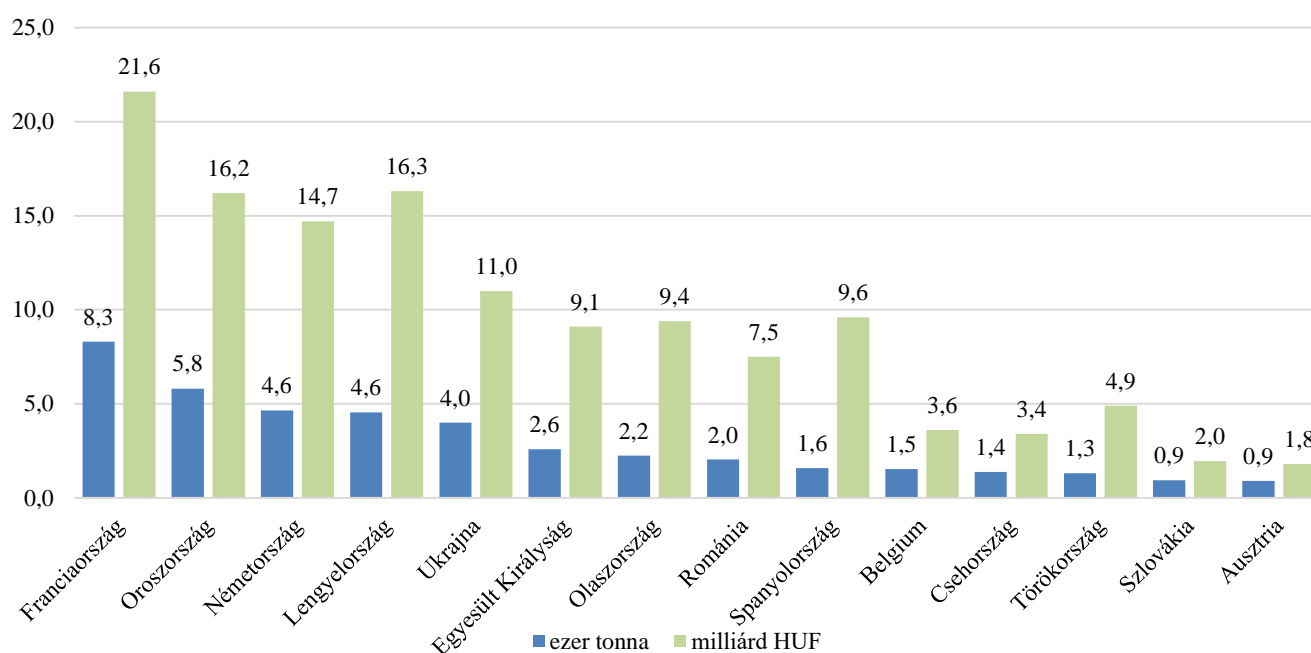
A behozatali és a kiviteli oldalon is átrendeződtek valamelyest az országok rangsorai az előző évhez képest. 2017-ben a behozatali oldalon az első három helyen továbbra is Franciaország, Németország és Belgium található, mellettük pedig elsősorban európai uniós célországok állnak. A legnagyobb változás tavalyhoz képest, hogy a 12–14. helyen álló országok közül (Csehország, Románia és Ukrajna) az idén egyik sem található meg a rangsorban, helyettük Dánia, Svájc és Szlovénia kerültek fel. Az import szempontjából jelentős forrás még Izrael és Spanyolország (5. ábra).

5. ábra: A növényvédő szerek importjának alakulása a fontosabb származási helyek szerint 2017-ben

Forrás: KSH

6. ábra: A növényvédő szerek exportjának alakulása a fontosabb származási helyek szerint 2017-ben

Forrás: KSH

A kiviteli oldalon (6. ábra) az első két dobogós helyezett 2017-ben Franciaország és Oroszország lett, Németország pedig a harmadik helyre szorult a tavalyi második helyéről. Olaszország a tavalyi dobogós helyéről (3. hely) idén a 7. helyre esett vissza, Lengyelország megtartotta az előkelő negyedik pozíciót. Az 5. helytől az előző évhez képest teljesen más sorrend alakult ki az exportvolumen alapján. A 2016-ban felállított 14-es

rangsor alapján Hollandia a 9. helyen állt, míg Izrael a 14. helyen, idén azonban nem kerültek be a 14 legfontosabb célország közé. Helyüket Spanyolország (9. hely) és Törökország (12. hely) vették át. Oroszország 2015-ben még csak a 6. helyen állt, tavaly már javított a pozícióján, eggyel előrébb került az ötödikre, 2017-ben pedig megszerezte a második helyet.

3. táblázat: Magyarország növényvédőszer-exportja és -importja 2010–2017 között

év	Import		Export	
	ezer tonna	milliárd HUF	ezer tonna	milliárd HUF
2010	31,0	59,4	17,1	36,6
2011	36,9	69,3	19,7	45,2
2012	36,9	74,4	21,3	52,2
2013	36,9	85,4	23,1	58,0
2014	44,7	103,6	27,3	74,5
2015	47,1	113,2	40,0	104,1
2016	45,4	107,7	41,7	107,5
2017	52,5	122,5	52,8	173,3

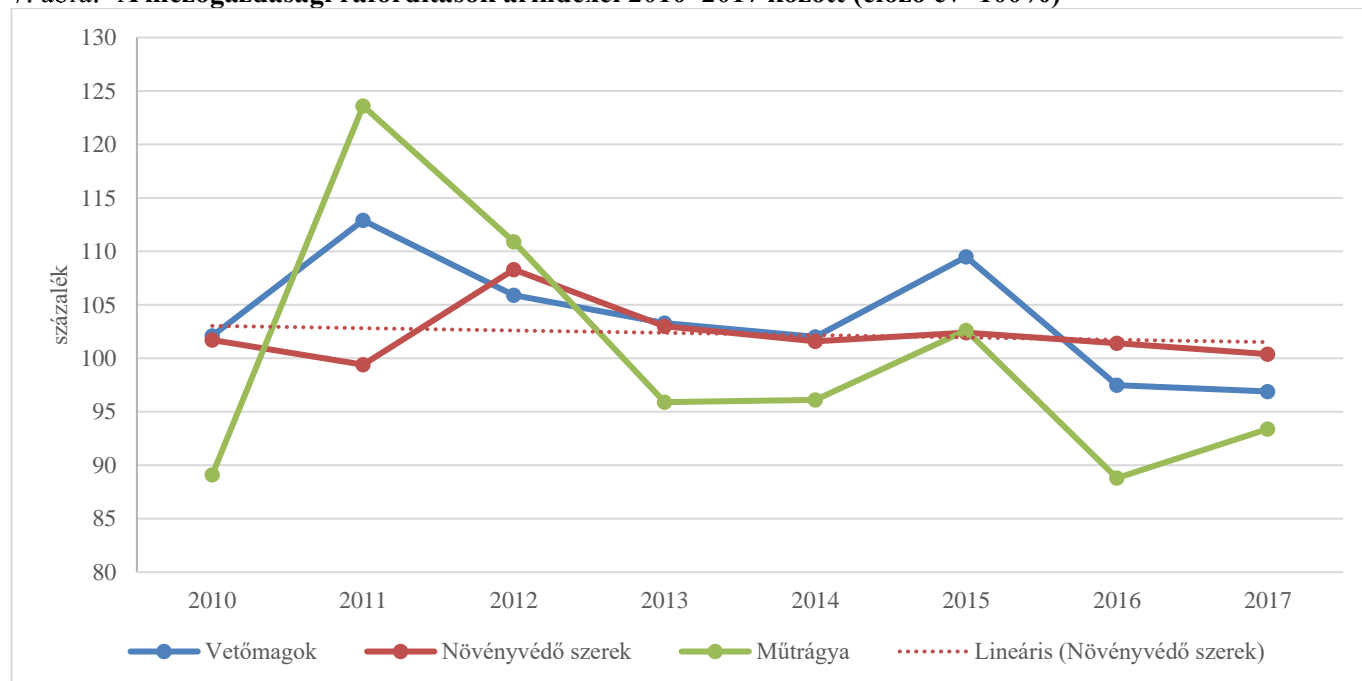
Forrás: KSH

Főbb mezőgazdasági inputok árváltozása

A KSH publikált adatai szerint 2017-ben a mezőgazdasági termékek termelői ára 6,4 százalékkal, a ráfordítás árszintje pedig 2,1 százalékkal emelkedett az előző évhez képest. A növénytermesztési és kertészeti termékek termelői ára 9 százalékkal, az élő állatok és állati termékek ára 9,9 százalékkal szintén növekedett.

A mezőgazdasági inputok közül a növényvédő szer ára 1 százalékkal volt alacsonyabb a tárgyévben, mint 2016-ban. A műtrágyák költségei 4,6 százalékkal lettek magasabbak, a vetőmag ára 0,6 százalékkal csökkent 2017-ben az előző évhez képest (7. ábra).

7. ábra: A mezőgazdasági ráfordítások árindexei 2010–2017 között (előző év=100%)

Forrás: KSH-adatok alapján készült az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán

A 4. táblázatban a 2017-ben legnagyobb mennyiségben használt peszticidek értékesítési átlagairól találha-

tók, amely az általunk begyűjtött Top 100-as növényvédőszer-lista alapján készült.

4. táblázat: A szántóföldi növénytermesztésben legnagyobb mennyiségben használt növényvédő szerek értékesítési átlagárai

Megnevezés				HUF/kg, HUF/l
	2015	2016	2017	Változás (2017/2016), %
	egységár			
Gombaölő szerek				
Kumulus S	–	–	428	–
Tango Star	7 840	8 000	6 589	82,4
Cherokee	4 870	5 030	5 081	101,0
Thiovit Jet	–	670	750	111,9
Vitavax 2000	2 137	2 275	2 159	94,9
Caramba Turbo	7 550	7 514	7 787	103,6
Pictor SC	22 941	22 534	23 306	103,4
Amistar Xtra	12 330	12 652	12 934	102,2
Wirtouz 52 EC	–	–	7 979	–
Falcon Pro	–	–	8 264	–
Gyomirtó szerek				
Fozát 480	–	869*	1 382	159,0
Lumax	3 320	3 386	3 456	102,1
Gardoprim Plus Gold	3 230	3 309	3 364	101,7
Figaro	–	908	897	98,8
Wing-P	2 690	2 754	2 848	103,4
Laudis	6 840	7 068	7 192	101,8
Pulsar 40 SL	11 260	11 567	11 442	98,9
Roundup Mega	1 754	1 752	1 786	101,9
Reglone Air	6 300	6 346	6 333	99,8
Racer	5 500	5 564	5 759	103,5
Dual Gold 960 EC	6 501	6 616	6 742	101,9
Pantera 40 EC	4 813	4 946	5 002	101,1
Successor T	–	3 156	3 072	97,3
Rovarölő szerek				
Force 1,5G (talajfertőtlenítő szer)	1 960	2 125	2 071	97,5
Kentaur 5 G	–	793	850	107,2
Nurelle-D 50/500 EC	6 185	6 250	6 394	102,3
Pyrinex 48 EC	–	–	3 663	–
Biscaya	14 083	14 159	14 544	102,7
Egyéb szerek				
Redentin	–	–	662	–
Trend 90	–	–	151	–
Cyocel 460	–	–	844	–
Biosol-kálicszappan	–	–	1 782	–
Arvalin-LR	–	–	1 703	–

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály, * akciós termék

